

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto IV.

V Celovci 10. marca 1885.

Št. 5.

Izgovori pri volitvah.

Naj se jim še toliko prigovarja, zmirom je še dosti takih, ki ne grejo k volitvam. Izgovarjajo se na vse sorte, da se le odtegnejo tej dolžnosti. Najbolj pogosti so ti-le izgovori:

1. „Naj odločijo le velike glave; jes sem siromak, moj glas tako nič ne velja.“

Kdo ti je pa rekel, da tvoj glas nič ne velja? Tvoj glas velja ravno toliko, kakor glas bogatina. Tisti, ki plača 100 gld davka, ima le en glas, in ti, ki plačaš 5 gld. davka, imaš tudi en glas. Revnih ljudi je veliko več, kakor bogatih, in če vse vkup sošteješ, plačajo več davka, kakor bogati, čeravno en sam le malo plačuje. Saj zato se je malim posestnikom dala volilna pravica, da si lahko izberejo poslanca po svoji volji. Če pustimo le bogatinom izbirati poslance, gotovo si bojo izbrali take može, ki bojo govorili in delali le bogatinom v prid in korist. Zato se ni treba ozirati, kako bo volil ta ali oni bogataš, ampak vsak naj voli po svoji vesti in pameti. Tudi na župana se ni vselej ozirati. Če je naš, če je kmetom prijatelj in spoštuje sv. vero in slovenske pravice, potem le potegnite ž njim. Ako je pa zvezan z nemškimi liberalci in nemškutarji, potem ne volite ne njega in ne tistih, ktere vam on priporoča.

2. Drugi se izgovarjajo: „Moj glas ne bo nič odločil; saj bojo opravili tudi brez mene.“

Ta izgovor nič ne velja. Že dostikrat je odločil en sam glas. Na Rudi, v Šmarjeti pri Velikovu, v Glinjah, Podljubelom, v Bistrici (Rožni) je šlo lani le za par glasov. Le še par slovenskih glasov več, pa bi bil na Rudi propadel nemškutarški župan Tempobar, Podljubelom g. Oblasser, na Bistrici g. Tobeitz, in v Šmarjeti bi bili Slovenci dobili 7 volilnih mož, tako so jih pa le 3. Ne zanašaj se toraj, „da bojo že drugi opravili“; res da bojo opravili, pa kako? Pojdite toraj vsi k volitvi, vsaj vam vest ne bo mogla očitati, da ste po svoji nemarnosti Slovincem prizadjali veliko škodo.

3. Tretji izgovor se glasi: „Jes ne mam časa, da bi hodil k volitvam; kdo mi to povrne, kar doma zamudim pri delu?“

Tako govorijo ljudje, kteri noč in dan mislijo le na svoj dobiček. Tega pa ne pomislijo, da je dobra volitev sreča za celo deželo. Žalosten tak rojak, ki v celem letu ne more utrgati enega samega dneva za korist sebi, sosedom in celi deželi.

Bog noče, da bi ljudje skrbeli samo za posvetno blago; zato je odločil nedelje in praznike, da v teh dneh služimo Bogu in skrbimo za svoje zveličanje. Dan volitve je pa tudi praznik v tem pomenu, ker te Bog kliče, da odložiš svoje delo in se podaš v volilno vojsko, da pomagaš izvoliti poštenega, modrega in krščanskega moža za poslanca. Kar boš zamudil zavolj volitve, to ti bo Bog gotovo povrnil, če greš k volitvi z dobrim namenom in trdnim srcem, če voliš po svoji vesti in se ne daš ne splašiti, ne pregovoriti.

4. Spet drugi govorijo: „Čemu bom volil; saj ne poznam ne tistega kandidata, kterega mi priporočajo Slovenci, ne unega, ki ga ponujajo liberalci.“

Ako ga ti ne poznaš, ga poznajo pa drugi. Kterega ti priporočajo gospodi duhovniki, ta gotovo ne bo slab, kterega ti priporoča „Mir“, tak bo gotovo prijatelj slovenskih kmetov, saj lahko spoznaš iz naših spisov, da „Mir“ drugega ne želi, kakor to, da bi slovenskim kmetom pomagal na noge in jih podučil v takih rečeh, kterih sami ne zastopijo.

5. Najde se tudi kdo, ki pravi: „Slišim pa, da je tudi tisti pošten mož, kterega nam priporočajo nemškutarji in liberalci. Zato ga ne smemo zavreči, če je Nемец, da je le pošten človek.“

Kdor pa tako govori, pač ne pozna našega časa. Sam za sebe je tak lahko pošten človek; če ga pa enkrat nemški liberalci povzdigujejo in nam urivajo za poslanca, potem moramo že vedeti, da je ž njimi v zvezi in da jim je že obljudil, delati v njihovem duhu. Tam na Dunaji ga potem drugi liberalci vzemejo v svojo sredo in ga potegnajo, kamor hočejo. Nemškega kmeta Petra Laksa so nam tudi hvalili, da je pošten mož. Kaj pa imamo mi od njegove poštenosti, če pa za Slovence nema ljubezni in srca? Na Dunaji je glasoval zmirom z liberalci, v koroškem deželnem zboru pa so ga še k temu pripravili, da se je podpisal zoper družbo sv. Mohora. Kaj mu je pa družba na poti? Gotovo mu ni storila še nič žalega, zvezan pa je z liberalci in mora storiti, kar ti storijo. Naj bo tedaj tak mož desetkrat pošten človek, če ga ponujajo liberalci, potem ga mi ne smemo voliti. Sicer pa še prasha: Kako nas bo tak branil in zagovarjal, ki živi deleč tam med trdimi Nemci, s Slovenci pa še govoriti ne zna, med Slovenci še nikoli ni živel in naših potreb tudi ne pozna? Saj mu nobeden ne jemlje njegovega poštenja; za našega po-

slanca pa tak ni, kdor ne živi med nami in ne ve, kje nas čevelj žuli.

6. Prav dosti je pa tudi takih boječih ljudi, ki se bojijo zamere ali pa kake škode.

To pa nikakor ni možko. Zamere pri ljudeh se bojiš; ali Bogu se pa ne bojiš zameriti se? Sveto pismo nas pogosto opominja, da moramo Boga več ubogati, kakor ljudi, in blagruje tiste, kateri terpijo preganjanje zavoljo pravice. Kdor ima tedaj trdno vero, se ne bo bal zamere pri ljudeh. Šel bo volit in volil bo po svoji vesti. Če ga brani Bog, kaj mu morejo škodovati ljudje? Sicer pa zamere še treba ni. Reci nasprotniku: „Jes tebi ne zamerim, da nočeš voliti z menoj; prosim, da tudi ti meni ne zameriš, da meni vest ne pripusti, voliti po tvoji želji.“

7. Slednjič se sliši pogostoma izgovor: „Kaj bom volil; saj tako nič ne pomaga. Volimo in volimo, pa je le slabši, namesto boljši.“

Res se le počasi obrača na bolje. To pride pa od tod, ker v mnogih krajih še zmirom slabo volijo. Ako bi povsodi volili prave može za poslance, potem bi že pomagalo! Saj se je že dosti obrnilo na bolje, odkar smo pri volitvah leta 1879 potisnili liberalce v kot. Sklenilo se je že precej dobrih postav za obrtnike in delavce, zdaj pridejo pa kmeti na vrsto.

Glejmo tedaj, da storimo vsak svojo dolžnost, Ravno na Koroškem se je do zdaj še zmirom slabo volilo.

V državni zbor smo volili same nemške liberalce. Če koroški Slovenci prav ne zmagamo povsod; ako spravimo le enega svojega poslance na Dunaj, gotovo se bo obrnilo na bolje. Liberalni poslanci so do zdaj zmirom pravili, da je ljudstvo na Koroškem srečno in zadovoljno, da so šole v najlepšem redu, da je deželno gospodarstvo dobro itd. Nobenega pa ni bilo med Koroškimi poslanci, da bi bil povedal, kako se godi nam koroškimi Slovincem, kaj želimo in kaj nas teži. Ako pa pri volitvi zmagamo, ako pošljemo na Dunaj vsaj enega slovenskega poslanca, razodel bo ta gospodom ministrom in drugim poslancem vse naše rane, in našim liberalcem potem ne bo vsaka obveljala, kakor zdaj.

Pustite toraj vse prazne izgovore, pojdite vsi z veselim srcem k volitvi, in zmaga bo naša!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Spet vidim!) Najprej hvala Bogu, potem gosp. dr. Purtscherju za to veliko, veliko dobroto! Tudi Vam, ljubi Slovenci! hvala prelepa, ki ste pismeno ali ustmeno naznanjali svoje veselje in sočutje! Od več strani so me pa tudi vprašali, kaj in kako da je šlo z mojimi očmi. Tudi tem hočem kratko odgovoriti.

Leta 1880 so oči moje tako oslabele, da sem bil prisiljen, pri slavno znanem očesnem zdravniku, gosp. dr. Arlt-u pomoči iskati. Ta je bil ravno v Toplicah pri Belaku. Preiskal je moje oči in mi naznanil, da se mi na obeh očesih nareja mrena, — treba jo bode sneti v nekterih letih, najprej na levem, potem pa na desnem očesu. Pristavil je: „V Celovci imate izvrstnega očesnega zdravnika,

ta je gosp. dr. Otmar Purtscher, držite se ga.“ Vesel in hvaležen sem, da sem se ravnal po teh besedah. Leta 1882 je levo oko postalo popolnoma motno, na desnem sem še nekaj videl. Doslužil sem 30 let in toraj stopil v pokoj.

Mrena pa je le počasi zorela, tako da je bila še le leta 1884 zrela na levem očesu. Gosp. dr. Purtscher je odločil 13. november — moj 71. rojstni den! — za den, o katerem se mrena bode operirala ali snela. Odkritosrečno moram obstati, da mi je srce v resnici močno trepetalo. Pri gosp. doktorju sem se vlegel v postelj pričakovaje, kaj da pride. Ob pol devetih prideta dva doktorja in začne se operacija. Gosp. dr. Purtscher se vsede k meni na postelj in pravi: „Zdaj, prosim, trdno v me glejte, najbolj ko morete tiho dihajte in se v životom ne genite“ — potem se dotekne mojega očesa in — ni bilo še dveh minut — mi že pokaže mreno, debelo kakor rakovo oko; videl sem jo že z operiranim očesom. Dva dni sem imel zavezane obe očesi, in sem moral znak prav tiho ležati. Tretji dan sem zraven juhe že dobil nekaj telečjega mesa in nekaj vina. Šrti dan sem že vstal in se po izbi in mostovži sprehajal. Postrežba je bila izvrstna in gosp. zdravnik so me obiskovali vsak dan po šest-sedemkrat. 24. novembra sem se podal domu v svoje stanovanje. Četrt leta sem nosil motna očala, 13. februarja 1885 pa dobil dvojno očalo, z enim vidim v daljavo, z enim pa pa berem in pišem; tudi opravljam sv. mešo, kakor poprej.

Prazen je bil strah in moja skrb pred operacijo, — vse, kar se pripoveduje, so babje čenče. Ni res, da se mora bolnik podati v črno temno izbo, — da mora tam se pred in po operaciji trdo postiti, — da se mu glava vklene v nek precep, — da se bolnik priveže v postelj, — da se oko tako močno stisne, da iz jamice skoči, potem se reže in žge z hudičevim oljem, — Slovenci! vse to so same čenče in sanjarije, le to je resnica, kar sem sam skusil in tudi videl pri drugem bolniku, pri nekem 71 let starem kmetu, ki je bil 6 dni za menoj tudi ravno tako operiran. Mislil sem, da se bode operacija še le začela, pa bila je že pri kraji, najhujši je dva-tri dni znak tiho ležati.

Kdor toraj na očeh boleha, naj pomoči išče pri gosp. dr. Purtscher-ju, bodi si bolezen na očeh ktera si koli, gotovo mu bode pomagano. To iz celega srca vsem želi

Andrej Einšpieler.

Iz Celovca. (Šolske olajšave.) Od vseh strani nam tožijo ljudje, koliko težav da jim prizadeva šolska dolžnost. Ravno te dni je trkal po Celovcu in iskal g. okr. šolskega nadzornika neki posestnik iz Sveške fare v Rožu s hčerko, ki bo čez dva mesca 14 let stara, ki je že visoko raščena, kakor nevesta, pa mora še hoditi v šolo. Spričevalo kaže, da se je 6 let pridno učila, mati je 50 let stara in bolehnna, ter bi deklico silno potrebovala za pomoč pri hišnih opravkih; pa dekle mora posedati v šoli, da posluša to, kar je slišala že pred tremi in štirimi leti!

Takih pritožb je obilno po celi deželi. To nas spet sili, da povemo, kaj je ljudem storiti, ako si hočejo olajšati šolsko dolžnost. Po novi šolski postavi se sme in mora otrokom sedmega in osmega šolskega leta olajšati šolska dolžnost, ako

se za to prosi. Ako za to prosi občina, tako pravi ukaz naučnega ministra, potem se mora olajšanje dovoliti za vse otroke tiste šole, kar jih je v sedmem in osmem šolskem letu. Ako spada pa več občin pod eno šolo, potem morajo za to prositi vse tiste občine, in sicer vse za enake olajšave, sicer ne dosežejo nič. Kjer pa občine ne prosijo, tam smejo prositi stariši vsak za svojega otroka. Pa za take posamične otroke se olajšava že bolj težko dobi. Prašajo namreč, kako se je otrok v prvih šestih letih učil, ali so starši res tako revni itd. Najbolje je tedaj, da prosi za olajšave občinski (srenjski) odbor; kajti potem velja olajšava za vse otroke, in ni potreba, da bi prosil vsak posebej. Kjer je pa več občin, da imajo eno skupno šolo, tam se naj občine zmenijo med seboj, da prošnje spišejo vse na enkrat in da prosijo za enake olajšave. Zdi se nam, da si občine ne znajo pomagati in da premalo trkajo pri šolskih oblastnijah. Doma tožiti in po tabernah jeziti se, nič ne pomaga. Obračajte se s prošnjami do šolskih oblastnij; in če vas tukaj ne uslišijo, bomo potrkali pa na Dunaji pri ministerstvu!

Kako se pa naredi taka prošnja? To vam bomo precej povedali. Župan skliče sejo občinskega odbora in povabi vse odbornike ali svetovalce. Ko so zbrani, naredijo dva pisma, prvič zapisnik, drugič pa prošnjo. Te dve pismi naredite lahko po teh obrazcih ali muštih:

1) Zapisnik.

Vsi ndi občinskega odbora občine bili so povabljeni . . . t. m. priti k občinski seji, da se posvetujejo in sklepajo o šolskih olajšavah sedmega in osmega šolskega leta.

K tej seji prišlo je odbornikov, in sklenili so, tukaj priloženo ulogo doposlati c. k. okrajnemu šolskemu совету, in prosijo, da naj jo taisti predloži in priporoči visokemu c. k. dežel-nemu šolskemu совету.

Občina dne 1885.

Podpis župana in dveh odbornikov.

2) Prošnja.

Slavni c. k. okrajni šolski svet!

Zastop občine , ktera pošilja svoje otroke v šolo v , sklenil je v seji dne . . . t. m. kakor je razvidno iz priloženega zapisnika, zavoljo revščine starišev, ki težko nosijo šolske stroške in večje otroke živo potrebujejo doma pri delu, poslužiti se pravice podeljene s postavo od 2. maja 1883 in prositi za šolske olajšave. Pro-sijo pa, naj se jim po §. 21. te postave dovoli:

1. da naj otroci, kateri so celih šest let obis-kovali šolo, v prvi ali zimski polovici sedmega šolskega leta še redno hodijo v šolo, v drugi ali poletni polovici pa samo pol dneva v tednu po 3 ure;

2. da naj otroci osmega šolskega leta v zim-ski polovici šolo obiskujejo samo pol dneva po tri ure v tednu, drugo polovico šolskega leta naj bojo čisto prosti.

Podpisani občinski zastop uljudno prosi, naj se ta prošnja, ki se naslanja na postavo od 2. maja

1883, predloži in blagovoljno priporoči visokemu deželnemu šolskemu совету.

Zastop občine dne 1885.

Podpis vseh odbornikov, kateri so glasovali za prošnjo.

Iz Celovca. (Nemško društvo. — Gosp. Schütz.) V Celovškem nemškem društvu so sklenili, prejemati darove, ki se bojo poslali na Nemško za Bizmarkov „Ehrengeschenk.“ Hvaležni so mu menda, da nas je leta 1866 tako dobro namlatil! (Stoss in's Herz — t. j. „zabodel nas je v srce“, kakor je sam rekel). Daria hočejo pošiljati tistemu Bizmarku, ki tako preganja katoliško cerkev in je kriv, da mora na tavžente ljudi umreti brez sv. zakramentov, ker nemajo duhovnikov. Ta tobak je bil še za g. Hillingerja premočen; zato je izstopil iz nemškega društva. — Eden najhujših rogoviležev v nemškem društvu je gosp. Schütz, tajnik kmetijske družbe. Res že ne vemo, ali je Koroška kmetijska družba ustanovljena za kmetijske reči, ali za nemško, protikatoliško propagando? Ali bi se bilo čuditi, ako bi duhovniki izstopili iz družbe, ki ima takega tajnika?

Iz Borovelj. (Puškarski mojstri si škodujejo sami.) S čim si pa škodujejo? S tim, da delajo nekteri s samimi učenci. Nekter ima po dva učenca, pa nobenega pomočnika. Ko se je fant izučil, ga spravi od hiše in si poišče novega učenca, da mu spet zastonj dela. Izučeni pomočnikov je potem zmirom več, in le težko najdejo delo, ker imajo mojstri rajši učence, kakor pomočnike. Tak pomočnik je potem prisiljen, da išče delo pri fabrikantu; in če mu ta noče veliko plačati, mora delati tudi za majhen denar, da se preživi. Taki pomočniki potem tlačijo ceno, in tudi puškarski mojster mora potem delati bolj po ceni, če hoče, da bo fabrikant kaj kupil od njega.

Iz Kaple. (Večni družniki — predlog za sl. družbo sv. Mohora.) Vsi smo veseli, da družba sv. Mohora tako lepo napreduje. Pozabiti pa ne smemo, da imajo gospodje poverjeniki vsako leto dosti dela, da nabirajo in zapisujejo družbenike. Po mojih mislih bi se jim mnogo olajšalo to delo, ko bi slavnj odbor sklenil, da bi sprejemal zanaprej tudi večne družnike. Bolj premožne kmečke hiše naj bi se zapisale za večne čase, tako da bi bukve dobival, kdor koli bi bil gospodar kmetije. Taka hiša naj bi plačala enkrat za vselej kakih 25 do 30 gld. Za očetom bi knjige bral sin, za sinom unuk itd. od roda do roda. Imamo dosti premožnih kmečkih hiš, kjer pod milim Bogom nimajo ničesa brati. Poverjenik ne more letati vsako leto od hiše do hiše, in tako ostanejo ljudje brez berila. Če bo pa hiša na večne čase zapisana, bojo imeli zmirom dosti berila. Če gospodar ne bo hotel brati, bojo pa žena, sinovi ali hčere, hlapci, dekle ali pastirji. Gotovo bomo dobili lepo število takih hiš, ki se bojo zapisale za večne družnike.

Iz Možice. (Varujmo se grošev nemškega šulferajna.) Znano Vam je, da je neki nesrečni veter v našo dolino prinesel rudarskega uradnika g. Riegerja, ki je ves goreč za nemški šulferajn. Že lani je pri nemškem šulferajnu dobil 60 gld., letos pa ravno toliko, da je nakupil s tem denarjem nekaj obleke za revne otroke. „Ali

je to mar kaj slabega?“ boste prašali, „če se revnim otrokom kupi obleka?“ Samo na sebi bi ne bilo nič slabega. Pa mi poznamo namene nemškega šulferajna in njegovih pomagačev, med kterimi je tudi gosp. Rieger. Šulferajn ne da nič za „boglonaj“, on da le iz tega namena, da bi odraščene vjel v nemškoliberalne mreže, otroke pa v nemške šole. Iz začetka nas vabijo in lovijo s temi groši, za ktere kupujejo obleko našim šolarjem. S temi groši nas hočejo pa le vjeti v nemški žakelj. Dali bojo morebiti nekaj stotin za šolo, naši možje se bojo morali pa podpisati, da ostane šola z mirom nemška. Ali bomo res za skledico leče prodali našo slovenščino? Veseli nas pa, da med temi, ki so te groše nabirali in dali, ni nobenega domačina. Če smo do zdaj svoje otroke oblačili sami, jih bomo tudi še zanaprej. Šulferajn pa naj svoje groše razdeli med nemškimi otroci, saj je med njimi tudi dosti revnih, bosih in lačnih! — Sicer se pa tudi Riegerjeva zvezda že temni.

Iz Žabnic. (Naj se le jezijo, Slovan gre vender na dan!) Bral sem v Beljaškem nemčursko-liberalnem listu „Kärntner allgemeine Zeitung“ dopis iz Zilske doline, kjer se nemškutarji jezijo nad „Mirom“, posebno nad tistim dopisom, kjer se bere, da so pri nemškem šulferajnu judi, brezverci, žalostni kristjani itd. „Mir“ je govoril resnico, zato mu pravi Beljaški listič, da je „hirnverbrannt“ (zmešano), kar on piše. Meni se pa zdi, da se nemškutarjem bolj meša v možganih in da kmalo že ne bojo vedeli, ali je sneg bel ali črn. Naj se šulferajn rajši vleže na levo uho, Beljaški nemškutarji pa na desno, nas Slovencev ne bojo več ponemčili!

Iz Prevaljske okolice. (Nekaj o slaboglasnih, liberalnih časnikih.) Slišal sem praviti, da je neki viši Prevaljski gospod dobil slaboglasen časnik iz Beljaka na ogled. Pa on ga je hitro poslal nazaj in rekel tudi svojim podložnim, naj se nikar ne naročijo na tak list. To je možko. Imamo pa še druge gospode, ki so precej manjši, pa vender močno rogovilijo za nemškutarijo. Le to nas veseli, da med njimi ni nobeden domačin, so sami tuji, privandrani ljudje.

Slišal sem, da nek Beljaški list obira našega nepozabljivega gosp. Krauta. Naj pa taki slaboglasni lističi pišejo in mažejo, kar hočejo; mi gospoda že poznamo in ga bomo spoštovali do smrti. Liberalna peščica pa morda ne bo dolgo več kraljevala.

Iz Medborovnic. (Puškarji in g. Rosthorn.) Borovski puškarji so spoznali, da ste jim Vi prav svetovali, da naj rajši plačajo davek, da se zapišejo med rokodelce, kakor pa da bi veljala puškarija za domačo obrtnijo. Zvedel sem, da je bil g. Rosthorn v Borovljah in da je tudi on to potrdil, kar je pisal „Mir“. Puškarji pa so vsi veseli, da je obrtni nadzornik g. Rosthorn tako prijazen gospod, da vsakega rad posluša in da ima dobro voljo, pomagati rokodelcem. Do tega gospoda imajo zaupanje, da jih bo branil vsake krivice in da bo pomagal, puškarijo urediti tako, kakor bo najbolje za puškarje; posebno, da ne bojo puškarjem blaga ponujali namesto denarja, kakor naš „Mir“ z mirom graja in odpraviti skuša.

Izpod Obirja. (Šolski križi.) Nemškutarji pravijo, da „Mir“ ne zna družega, kakor zabavljati čez šole. Mi kmeti pa vemo, da „Mir“ resnico piše, saj mi sami vse občutimo, kako se nam godi s šolami. Tudi vemo, da največ pritožb o šolah spišejo v „Mir“ sami kmeti. Tudi pri nas imamo tako posiljeno, nepotrebno šolo v Apačah. Nepotrebna je prvič za to, ker nemamo več ko 28 šolskih otrok, drugič pa za to, ker je poduk nemšk, tako da se otroci ne morejo nič naučiti. Družega nemamo od šole, kakor same stroške. Plačali smo do zdaj že 900 gld. samo za najemščino in za komisije. Zdaj je pa šola naenkrat prenehala, ker so nam vzeli učitelja. Mi smo tega veseli. Slišal sem pa, da pride na spomlad spet komisija k nam, in te se bojimo že poprej. Morda nas silijo, da naj postavimo novo šolo. Ali nas smejo k temu siliti, ko je samo 28 za šolo godnih otrok? Lansko leto je krajni šolski svet prosil, naj se šola odpravi. Prošnjo je pa pisal neki nemškutar, in ta je tako zapisal v prošnjo, da je le g. provizor največi nasprotnik šole. Šolski svetovalci so prošnjo podpisali v dobri veri, da je prav spisana. Še le potem, ko je bila prošnja odbita, smo zvedeli, kako je bila pisana! Mi bi se ne branili šole, ko bi bila taka, kakor je v deželnem zboru predlagal naš poslanec č. g. Einšpieler, namreč štiri leta slovenska in dve leti nemška. V taki šoli bi se otroci vsaj kaj naučili in za tako šolo bi mi še prosili. Nemška šola pa nam je le v nadlogo; veliko stane, pa ne prinaša nobenega sadu!

Iz Apač. (Še bomo imeli svojega gospoda.) Malo je menjkalo, pa bi bili mi zgubili svojega dušnega pastirja, č. g. Markoviča. Podali so se namreč v pokoj. Na to so brz prišli možje iz Št. Lipša in so gospoda prosili, naj bi šli v Št. Lipš, kjer zdaj nemajo duhovnika. Pa tudi mi nismo bili leni in smo šli gospoda prosit, naj ostanejo pri nas. In res so uslišali našo prošnjo. Tako bomo še v domačo cerkev hodili k sv. meši, in to je velika dobrota. Saj nobeden ne gre rad prav deleč v cerkev. Bog daj, da bi se gospod popolnem pozdravili in da bi ostali še dolgo pri nas.

Od Šmarjete pri Dravi. (Šolske težave. — Lovska veselica.) Res umiljenja vredni so naši šolarji, ki morajo po eno uro deleč hoditi v šolo, in to zdaj po zimi po tako slabih in težavnih potih. Koliko terpijo mraza in lakote, in ni se čuditi, da so vsi blede in bolehní. Naučijo se pa le malo ali nič; saj ne zastopijo nemškega poduka!

Nedavno je bila lovska veselica pri lovskem najemniku gosp. Šelanderu. Zapeli smo tudi več slovenskih pesmic. Gosp. Šelander je mož poštenjak in ne zametuje svojega slovenskega, maternege jezika. Takemu gospodu moramo biti vsi loveci zvesti in hvaležni.

Izpod Ljubela. (Tobak.) Čedalje bolj se širi med ljudstvom tobak. Včasih so kadili le nekteri, zdaj pa vsi od kraja, še mladi smrkolini, pri kterih se ust drži še materno mleko. Tobak še za odrasčene ni zdrav, posebno če so tesnih prs; toliko bolj škodljiv je otrokom. Taki fantalini mislijo, da je to bolj „možko“ če kdo kadi. Dosti denarja se potroši za tobak po nepotrebem. Otrokom pa bi se moral prepovedati že zavolj zdravja.

Iz Št. Jurja pri Kranji. (Solsko breme.) Prav pišete v „Miru“, da bi se nam šolsko breme lahko olajšalo brez vsake škode. Na kmetih je dolgoletna šola nepotrebna; posebno tam, kjer je le en sam učitelj, tako da slišijo otroci leto za letom zmirom eno in tisto reč. V večih mestih je druga; tam pride otrok vsako leto v drug razred. Na kmetih pa ima učitelj vse otroke skupaj; kar je otrok slišal v prvem letu, to sliši tudi v šestem letu. Doma bi pa živo potrebovali otroke za pašo in druge opravke, pa Bog obvari, če bi kdo otroka pridržal doma, precej pride kazen v denarjih ali pa mora sedeti! Te šolske tlake smo res že do grla siti. Včasih ni bilo toliko teh šol, pa so ljudje vender znali brati: moliti so jih učili starejši sami, in znali smo bolj dobro moliti, kakor sedajni šolarji. Otrok se je zgodaj navadil delati, in imeli smo takrat več dobrih gospodarjev, kakor zdaj. Saj že skušnja uči, da bolj študiran je kmet, slabši gospodarji! Študiran kmet misli le na jago (lov), ali pa zahaja v mesto in zapravlja denar, doma pa delajo hlapci, kakor hočejo.

Kmetijska šola bi bila že dobra za kmečke sinove, pa taka, da bi se ne učili samo iz bukev, ampak tudi z motiko, sekiro in oralom! V šolah, kakor so zdaj, pa se navadijo otroci samo lenobe in postopanja. Kolikor so se učili v starih šolah, namreč moliti, brati, pisati in rajtati, to je bilo čisto zadosti. Kdor brati zna, se bo pozneje že sam izučil, če bo hotel prebirati dobre bukve in časopise. Omika ljudstva ne bo trpela prav nič škode, če nam olajšate šolsko breme!

Iz Trsta. (Primorski Slovenci — koroškimi izgled!) Sprejmite nekaj vrstic od koroškega Slovenca, ki živi v Trstu, na bregu jadranskega morja. V mestu Trstu se govori največ laško, okoli mesta pa prebivajo sami čvrsti Slovenci. Koroški Slovenci naj bi prišli enkrat gledat, kako so tukaj kmetje vneti za slovensko reč. Pri sv. Ivanu imajo pevsko društvo „Zora“, in pojejo fantje pa tudi dekleta. Nedavno so peli v Rosettijevi dvorani, nad katero je vihrala slovenska zastava. Več sto ljudi se je zbralo, da so jih poslušali. Nastopili so najprej fanti in potem okoli 30 deklet, oboji v narodnih nošah. Zapeli so res lepo, da bi pri kmetijskih ljudeh nobeden ne iskal kaj takega. Govoril sem tudi s priprostim kmeti, in se začudil, da so tako vneti za svoj slovenski rod. Kdaj bomo iz tužnega Gorotana slišali kaj takega?

Kaj dela politika.

V državnem zboru je poslanec Raič moč zato govoril za slovenske šole. Minister Dunajevski pa je liberalcem take drobil pod nos, da jim je kar sape zmenjkalo. Še hujše pa jih je šibal dr. Fanderlik iz Moravskega. — V gosposki zbornici so sklenili postaviti za dela več po fabrikah. Po tej postavi bojo smeli delati samo po enajst ur na dan, v največji sili 12 ur, več pa nikoli. Delavci so te postave veseli. Zdaj so morali v nekterih fabrikah delati še po noči, plača je bila pa vender koj majhna. Tudi delo ob nedeljah bo prepovedano; ženske in otroci pa so še posebej

varovani proti predolgemu in pretrdemu delu. — Še letos se bo sklenila postava, da bojo zidali železnico iz Ljubljane v Kamnik.

V Ljubljani bojo imeli v kratkem volitve v trgovinsko zbornico. Upati je, da bojo zmagali Slovenci. Če bojo kedaj prenaresjali volilni red za državni zbor, bo vender treba vprašati, zakaj se ljubljanski trgovinski zbornici ni dala pravica, da bi volila poslanca za državni zbor, ko imajo to pravico vender vse druge kupčijske zbornice? — Učiteljsko društvo „Diesterweg“ v dolnji Avstriji obžaluje, da se je odpravila iz šole šiba, ker otroci zdaj ne poznajo nobenega strahu. Liberalci so pa vsi po konci in se jezijo, da učiteljem kaj takega pride na misel. Nam se pa zdi, da je šiba včasih vender le potrebna. Minister Konrad pa je ukazal šolskim oblastnijam, da naj take prošnje precej odbijajo!

Bolgarsko sobranje (deželni zbor) dovolilo je 200.000 levov (frankov) za Metodovo slavnost. 50.000 frankov pa so dovolili takim dečkom, ki se hočejo podati na tuje, da se naučijo kakega rokodelstva. Nam se zdi, da bi mladim Bolgarom najbolje kazalo, da pridejo v Ljubljano. Na Ogerskem, Srbskem in Hrvaškem je obrtnija še malo razvita, med Nemci pa bi težko izhajali, ker ne znajo jezika. Slovenščine pa bi se kmalo navadili. Če je kak Slovenec znan v Bolgariji, naj opozori Bolgare na to. Za Slovence ne bo slabo, ako stopijo v bližnjo zvezo z bolgarskimi brati: tje doli se bo lahko prodala še marsikaka reč!

O drugih deželah ni za danes omeniti nič posebnega.

Gospodarske stvari.

Kako se skodlje (šintelni) pobelijo, da se jih ogenj ne prime.

Moje skušnje so te-le:

Položil sem skodlje v belež, narejen iz apna in vode brez peska; nič gostejši ni bil od navadnega beleža, s kakoršnim hiše belimo. Pustil sem skodlje več dni v tem beležu, da se je les v vodi zrahljal in je beleža v se vzel kolikor je bilo mogoče. Potem sem mokre skodlje iz beleža pobral in jih na sapi do dobrega posušil. Ko so se sušile, sem v vodi raztopil železnega (t. j. zelenega) vitriola (Nemci ga imenujejo „grün Eisen-Vitriol“, Slovenci pa napačno: v nekterih krajih mu pravijo „zeleni galun“). V to tamno-rjavo vodo sem položil te suhe apnene skodlje, ter jih spet pustil več dni v tej vodi, da so se je dobro napile. Potem jih vzel iz nje in jih spet dobro posušil. — Deni tako suho skodljo v suho vročino prav blizo ognja in ne vname se ti; vrzi žive žrjavice, ali navadno gorečo skodljo na vstrojeno skodljo, in — ne vname se ti; vrzi vstrojeno skodljo v ogenj, in gorela bo, dokler bo ležala v njem, toda vzemi jo iz ognja, in precej ti bode ugasnila, in ako še ni dolgo gorela, še tlela ne bode, temveč le črna postala. Iz tega se pač vidi, da tudi vstrojena skodlja v sili gori, toda nerada, tedaj se tudi hišna streha iz vstrojenih skodelj pač ne bode lahko vnela.

Kdor ne verjame naj poskusi, saj poskušnja

ni draga, kajti apno za malo beleža ne velja veliko, tudi funt železnega vitrijola ne več kakor kakih 6 ali 7 soldov.

Streha iz vstrojenih skodelj ti prizadene k večem 10 goldinarjev več stroškov, kakor iz navadnih nevstrojenih, toda o pogorišču boš gledal brez straha žarke, ki bodo padali na tvojo streho, potem ko so se iz gorečih slamnatih streh trgali; brez straha boš gledal tudi če prav padajo goreče skodlje na tvojo streho; kajti vstrojena skodlja se ne zmeni za malo ognja.

Taka streha je pa tudi bolj ugodna tvoji krmi, kakor streha iz opeke. Pod opeko krma od vlage oprhne, pod skodljo suha ostane. Ravno taka je, če ogenj nastane: ako je blizu huda vročina, se opeka razbela, in ti krmo vname; vstrojena skodlja se pa nikdar toliko ne razgreje, da bi se ti od nje krma vnela.

Vrhu tega je tako vstrojena skodlja bolj trpežna, kakor nevstrojena, ker ne preperi in ne gnije tako naglo, kakor una.

Tudi tistih malih stroškov se ne ogibaj, ktere ti prizadene železni vitrijol. Ako s samim apnom strojiš svoje skodlje, ti bo dež kmalo iz skodelj apno izpral, in potem ti bodo hitro prepereli in se oškrbale; ako pa apnene skodlje še v železnem vitrijolu strojiš, se spremeni apno v skodljah v mavec ali gips; do gipsa ima pa deževnica komej tretji del toliko moči, kakor do apna.

Ako se stroškov ne bojiš, in ako hočeš imeti blede-rumeno streho, kupi si v Ljubljani „vodenega stekla“ (nemški: Kali-Wasserglas) in stroji apnene skodlje, namesto v železnem vitrijolu, v vodenem steklu. Res je vodeno steklo drago, vendar boš pa imel dobiček, ker deževnica skoraj nobene moči nima do skodelj, ki so v takem steklu vstrojene. Pomni pa še to, da opaši svojo streho s fabionom; kajti tudi streha iz opeke ne velja pri bližnjem ognju nič, ako nima fabiona, ker je ogenj od spojed vname.

Ena sama taka skrinja, v kateri se zamore strojiti na enkrat 1000 skodelj, zadostuje za celo vas, tudi za celo mesto. Vas naj jo napravi in jo naj posojuje vaščanom; napravi naj jo mestni odbor in naj jo posojuje meščanom, saj se stroški zmanjšajo, ako se več gospodarjev združi.

Poskusite tedaj; skušnja velja.

Stroški so majhni; dobiček jih daleč presega.

„Dolenjske Novice.“

Za poduk in kratek čas.

Stari in novi čas.

(Dalje.)

Stari čas.

V starem času, če je imel kmet opraviti kaj v mestu, napregel je konja, v torbo si je naložil kruha in kako klobaso, in tako je šel z doma. Če je napravil dobro kupčijo, izpil je v mestu „masec“ vina, in potem se je odpravil spet proti domu. Če pa ni imel kaj voziti, vdaril jo je kar peš. Deset ur deleč hoditi, mu ni bilo nič. In kaj je zapravil na taki poti? Za deset starih krajearjev se je prišlo takrat že deleč! V naših dneh si ljudje

nočejo več pretegniti svojih udov. Vsedejo se na železnico, in pridejo hitro, kamor bi radi.

Ja, v starem času živeli so ljudje trezno, bolj se jim je smilil denar kakor njih lastno telo; denar jim ni šel iz rok, in nič niso vžili dobrega, česar si niso pridelali na domači njivi. Zato so pa tudi v skrinjah imeli tolarje in sreberne petice. Ako pa je kdo le prišel v stisko za denar, dobil ga je lahko pri sosedu brez obresti in brez dolžnega pisma. Imeli so bolj trdno vero, kakor mi, zato so bili pa tudi poštenjaki, in možka beseda je več veljala, kakor zdaj pismo in prisega. Stari Strnišar mi je pravil, kako je enkrat prišel v zadrego, da je potreboval dve sto goldinarjev, pa jih ni imel. Ko so sosedge to zvedeli, ponudilo se mu jih je kar pet naenkrat, da mu posodijo denar, če ga potrebuje. Lahko si je tedaj izbral tistega, kteremu je bil najrajši dolžen. Kako je pa v naših časih? Pojdi od soseda do soseda, pa jih ne dobiš sto goldinarjev! Še tisti, ki ima, se bo izgovarjal, da nema; največ je pa še takih, ki res nemajo. Pa tudi zaupanja ni med ljudmi, ker ni mož besede. Kedar bo denar iskal, obljubil ti bo vse, da ga le dobi; ko ga pa enkrat ima, pozabi hitro na dolg; in če hočeš svoj denar dobiti nazaj, hoditi moraš okoli sodnij. Kdor se pa nerad tožuje, rajši trpi zgubo, zato pa tudi nič več ne posodi, če bi prišel prav poštenjak. Kakor v drugih rečeh, morajo tudi v tej reči terpeti dobri in pošteni zavoljo zanikernih in nepoštenih.

Na to vižo je v naših časih marsikteri kmet prisiljen, zadolžiti se na visoke obresti. Davki so visoki, k temu pridejo še obresti od dolgov; kaj čuda, da kmet ne more zmagovati teh plačil in da pride nazadnje ob hišo in dom.

Marsikterega pokopljejo pa tudi razvajeni otroci. Obleka jim nikoli ni zadosti lepa in draga, in kar vidijo pri drugih, bogatejših, to hočejo imeti tudi oni. Oče kadi tobak, sin pa cigare; mati je v pavoli, hčerka pa v žamet. Sinovi zapravljajo po oštarijah, hčeram pa dote nikoli niso zadosti velike; kedar se možijo, mislijo le na sebe, oče ali brat se jim nič ne smili.

Vse drugače so ravnali ljudje v starem času, zato so bile pa tudi kmetije brez dolgov. Stari so molili, delali in šparali; lepo krščansko so živeli, in ni jim menjkalo kruha.

(Dalje pride.)

Smešničar.

Nemškutar je dražil Slovenca: „S slovenskim jezikom se ne pride deleč.“ Slovenec pa mu odgovori: „Ti imaš pa dober jezik, in vender še nisi prišel nikamor.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Za Borovske puškarje vesela novica: deželna vlada ukazala je c. k. okrajnemu glavarstvu, naj dela na to, da bojo Borovski liferanti izplačevali puškarje v gotovem denarju in ne več s kofetom, cukrom itd. — Za deželno razstavo, ki bo letos na jesen v Celovcu na benediktinskem trgu in v novi šoli, ki

stoji na tem trgu, hočejo kupiti 100 srebrnih in 100 bronastih medalij, da jih bojo razdelili med tiste, ki bojo na ogled postavili najlepšo živino ali pa najlepše izdelke. Slovenci ne bojo imeli kaj pokazati, razun Borovskih pušk; saj kmetijska družba premalo skrbi, da bi se tudi v slovenskih krajih udomačila lepa živina. — S slamoreznico si je prst odrezal neki hlapec v Kotu. — V Št. Jakobu ob Krki je bik nekega trapa do smrti pobodel. — V Starivesi pri Šmarji se je 5 leten deček udrl pod led v vodo: pa si je še pomagal iz nje in prišel zdrav domu. — Dr. Jožef Gugiz (Kukec ?), ki je nedavno umrl na Dunaji, volil je 40.000 gld. za štiri štipendije, ktere pa morejo dobiti le nemški študenti iz Koroškega. Slovenci so tedaj izključeni. — Grofinja Podstatzky v Sovodji (Gmünd) dala je 1000 gld. v ta namen, da se bo tamošnjim revnim šolarjem vsaki dan delilo nekaj kruha. Tako dela na Koroškem med Nemci bivajoča Poljakinja, in tako kakor Kukić dela v Celovcu iz slovenske krvi v Nemca predelan ugermane! — „Bauernzeitung“ piše, da zahtevajo slovenski poslanci tudi za Celovške srednje šole slovenske paralelke. To pa ni res. Potem našteva, kako malo Slovencev se šola na tukajšni realki. Pozabi pa dostaviti, kar potrjuje celo poročilo učiteljske pripravnice, da mnogi učenci zatajijo svojo slovensko narodnost, da jim ni treba hoditi v slovenske ure.

Na Kranjskem. Č. g. dr. Janez Kulavie so postali ljubljanski kanonik. — Tisti romarji, ki pojdejo iz naših krajev v Velehrad k grobu sv. Metoda, odrinili bodo iz Ljubljane 12. avgusta. — Telegrafski uradnik Ivan Zor in Kamniški poštar Debevec sta bila svoje žive dni najboljša prijatelja, oba enako vneta rodoljuba. Oba h krati sta se preselila tudi v večnost. Kmalo za Zorom umrl je namreč tudi Debevec. Naj v miru počivata! — Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov v Št. Vidu podarili so svitli cesar 200 gld. — V Kropi so dobili žandarje. — Ribniško grajščino je kupil g. dr. Teodor Rudež iz Ljubljane za 280.000 gld.; grajščino Pogance pri Novem mestu pa neki Seemann iz Dunaja za 50.000 gold. — V Vel. Laščah so ustanovili bralno društvo.

* (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih oktober, november in december 1884 10.863 novih zavarovanj za 15.852.817 gld. 46 kr. kapitala ter je za to prejela 454.630 gld. 15 kr. zavarovalnine. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 2.116.300 gld. 48 kr.; v posojilnicah bilo je v tem času naloženih 287.898 gld. 73 kr., na zemljišča pa posojenih 569.738 gld. 98 kr. Za škode plačala je v navedenih treh mesecih 218.931 gld. 5 kr. Gasilne brizgalnice dobilo je pet občin. Od 1. januarja do 31. dec. 1884 bilo je v vseh oddelkih na novo sklenjenih 65.230 zavarovanj za 74.626.913 gld. 64 kr. kapitala, za kar se je plačalo 1.803.803 gld. 19 kr. zavarovalnin in prostranskih plačil. Za škode se je izplačalo 707.089 gld. 76 kr. K samoupravnim društvom oglasilo se je do konca decembra 1884 že 1294 članov, ki so skupno zavarovali 174.397 gld. 12 kr. pokojnin, in za to obvezali se uplačati 683.946 gld. 25 kr. Zastopniški pokojninski fond pomnožil se je do konca 1. 1884 na 48.600 gld. 34 kr. v gotovini in efektih.

Na Štajerskem. Umrli so č. g. Matija Novak, župnik v Podsredi. — „Zveza slovenskih posojilnic“ je od vlade potrjena. — Grajščino Ebensfeld na Ptujskem polji kupila je Dunajska hranilnica za 128.000 gld. — Ptujski rodoljubi so ustanovili tam slovensko-katoliško-politično društvo „Pozor“. — V Celji je nemški kovač Westermaier nekega slovenskega študenta zato udaril s pestjo v obraz, ker je govoril po slovensko. Surovega kovača so obsodili na 20 gld. globe. — Č. g. župnik H. Gajšek v Doberni postali so dekan. — Umrli je rodoljub Andrej Cesar, podobar v Mozirji. — V Sotli je utonil učenec Zidar. — Novo cerkev hočejo zidati v Čadramu.

Na Primorskem. G. prof. Mandič, vrednik „Naše Sloge“ v Trstu, je imel tiskovno pravdo, pa porotniki so ga spoznali za nekrivega. — Trgovec Mendl v Trstu pa je bil obsojen na 6 let težke ječe. Ogoljufal je ljudi za kakih 30.000 gld. — V Sežani je umrla občespoštovana gospa Trnovčeva. Na rakev so jej položili 22 lepih vencev. — Baroninja Rittmeier v Trstu je dala 10.000 gld. za dobrodelne namene. — Občini Grizinjani v Istri podarili so svitli cesar 300 gld. za ubožno hišo. — V Trstu je umrl stari, značajni rodoljub Josip Vesel, nečak pesnika Koseskega. Kakor skala v morji stal je zmirom za slovensko reč. — Za tržaškega prošta so bojda izbrani č. g. Šust.

Druge avstrijske dežele. Na Dunaji so nanagroma umrli mil. g. nadškof Paoli iz Bukreša na Rumunskem. — Nj. ces vis. cesarjevič Rudolf in njegova visoka gospa potujeta zdaj po Dalmaciji. — Železnica iz Metkovića v Mostar (Hercegovina) bo kmalo dozidana. — Podoba sv. Metoda slika (mala) slavni poljski slikar Matejko. — V Feldkirchu na Predarelskem so nedavno preskušali 20 sort tirolskega vina, in našli so, da je bilo vseh 20 sort ponarejenih!

Tuje dežele. V belgiških premogovih jamah je 9000 delavcev ustavilo delo. — Prusi so poljskega kneza Čartoriskega v Poznanju obsodili na 6 mesecev ječe. V neko narodno poljsko društvo prišel je namreč v narodni noši in jim govoril nekaj rodoljubnih besed. — Leta 1884 je prišlo k Materi božji v Lurd 75.150 romarjev, med njimi 26 škofov, po železnici, skoraj ravno toliko romarjev pa peš. V jami se je zbralo 25.000 sv. meš, in zgorelo je 81.000 voščenih sveč.

Drobtince. Velikan. V Lukovem pri Bagu (Carlopago) umrl je pred kratkim Roko Devčić, v 80. letu svoje dobe. Poznat je bil daleč na okolu. kajti bil je 6½ čevlja visok, a tako širokopleč in močan, da je v svojej mladosti sedem centov težko deblo na enej rami nesel v hrib. Zapustil je dva sina, ki sta tudi prava orjaka, ki ga pa glede telesne moči vendar nista dosegla.

* Torbe za ljudi znašel je župan nekega italijanskega mesta. Ker ima ta mestni paša veliko vinogradov, a jako nečloveško, skopuško dušo, dal je lani delavcem, ki so trgali grozdje, privezati na obraz železne torbe! — Tako poroča italijanski list, če je res?

* Tovarna ali fabrika za črve. V glavnem mestu na Francoskem, v Parizu, porabijo ribiči gosposkega stanu, ki za kratek čas ribe na

trnek lové, veliko črvov. Te jim pripravljajo neki mož. Pa kako? V svoji hiši pod streho pusti crknene mačke in pse tako dolgo, da se v njih črvi zaredé. Te potem precej drago prodaja. — Za gospodo, ki ima slavčke, pa izreja močne črve iz moče in otrobov, ktere zbaše v nogovice, kjer se kmalu črvi zaredé. Čuden zaslužek!

* Velikih šol ima Nemčija 22, na kterih 2011 profesorjev podučuje 25.573 študentov. Avstrija ima 10 vseučilišč, 979 profesorjev in 15.570 študentov. Anglija ima 18.170 študentov na visokih šolah; Italija 11.728, Francija 15.526; Rusija 10.305; Švedija 2425; Belgija 4072; Holandija 1685; Švica 2931; Španija 13.722.

Svarilo.

Očitno razglašam, da nobeden, tudi moj brat Leopold ne, nema nikakoršne pravice, da bi za mene sprejemal blago ali denar. Jes vse osebno naročujem in izplačujem, za druga naročila in plačila pa nisem porok.

V Železni Kapli 11 svečana 1885.

Karol Pacher,
voskar in svečar.

Štacuna (prodajalnica) za kramarijo se daje prav po ceni za več let v najem. Je blizo farne cerkve in ceste, ter ima vso hišno opravilo. Več se izvé pri posestniku **Luki Markaču** v Kotljah, pošta Gutenstein.

Mavec ali gips izdeluje **Franc Plahutar** v Jesenicah na Gorenjskem. Zmirom ga ima veliko zalogo in prav dobro blago.

Franc Rudholzer, urar v Celovcu na Leonove bukvarne, prodaja in popravlja vsake sorte zlate in srebrne žepne ure, drage ali dober kup, kakor kdo želi; potem ure na stene v izbah in za kuhinje. Zaloga je zmirom velika, da si vsak izbere, kar mu dopade. — Ure se popravljajo po ceni in dobro.

Na citre igrati je lepa reč, kdor zna. Kdor se tega dobro naučiti želi, naj se oglasi v Celovcu v hiši št. 10 v dunajskih ulicah (Wienergasse).

Cerkovnik in organist želi premeniti svojo sedajno mesto in išče drugje enake službe. Ponudbe na vredništvo „Mira“.

Delavci dobijo precej delo in dober zaslužek pri vodnih stavbah pri Dravi v Paternijonu in Ferndorfu.

Rainer in Pinteritseh,
stavbena podjetnika.

Velika zaloga pravih holandskih slanikov (arnikov)

okajenih in osoljenih prve vrste za surove jesti, katere razpošilja podpisani po sledečih nizkih cenah na vse kraje

I. vrste velike ribe okajene gl.	17.—	} v sodih po 600 rib
II. " " " " " "	14.50	
III. " " " " " "	12.—	
IV. " " " " " "	10.50	

slaniki osoljeni

v sodčkih po 5 kil gld. 2.25
10 " " 5.—

na kolodvor Trst proti povzetju ali netto Cassa.

Evgen Dolinar — Trst.

Loterijske srečke

od 28. februarja.

Line	28	52	54	14	60
Trst	66	70	85	23	28

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	20	6	65
rž	4	60	5	75
ječmen	4	10	5	15
oves	2	35	3	—
heda	3	40	4	25
turšica	4	—	4	75
pšeno	—	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	—	—	—	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	—	6	25
krompir	1	40	1	85

	na kilo	
	gld.	kr.
goveje meso	—	58
telečje meso	—	66
svinjsko meso	—	65
koštrunovo	—	44
maslo	—	96
puter	—	90
prekajen špeh	—	80
frišen špeh	—	62
mast	—	74
100 kil sena	2	20
100 kil slame	1	50
100 kil deteljnega semena	45	—

Živinski sejmi bodo:

14. marca v Volsberku; 16. v Pliberce, Staremdvoru, v Spitalu in Št. Lenartu v labudski dolini; 17. v Millstattu; 21. v Volsberku; 23. v Staremdvoru in Št. Lenartu v labudski dolini, v Grebinji in Št. Mohoru; 24. v Svinecu; 26. v Št. Pavlu in Zabrdeu (Afriz); 27. v Št. Andražu, v Kotu (Winklern) in v Strassburgu; 28. v Volsberku, v Kočanah; 30. v Staremdvoru, v Št. Lenartu lab. dol. in v Pusarnici pri Sachsenburgu.